

Full diocesà

30 d'abril del 2017

p4 i 5 – Recordant Josep Maria Pericas, arquitecte modernista

p6 – Desmuntant mites sobre el finançament de l'Església Catòlica

Amb els cristians egipcis

Era el Diumenge de Rams. Dos atemptats suïcides, atribuïts a l'Estat Islàmic, contra dues esglésies coptes d'Egipte (a les localitats d'Alexandria i Tanta, al nord del país) van causar desenes de morts. Aquest fet ha tornat a posar en relleu la situació dels cristians coptes, pocs dies abans de la visita del papa Francesc a Egipte.

Els coptes són descendents dels egipcis que es van convertir al cristianisme durant el segle I. Han estat fidels a Crist malgrat la invasió islàmica de tot el nord d'Àfrica. Són una minoria –actualment representen al voltant del 10% de la població, agrupats en l'Església Ortodoxa Copta (majoritària), l'Església Catòlica Copta i l'Església Evan-

gèlica Copta– que ha sofert discriminació durant segles.

És una discriminació que s'estén al sistema educatiu, a l'administració pública i a les forces de seguretat. Els coptes fan les pitjors feines i són mal vistos socialment: no poden accedir a altes responsabilitats polítiques, judicials o a càtedres universitàries. La pressió perquè abandonin la fe cristiana és molt forta i darrerament la seva situació ha empitjorat. La seva vida cada cop és més difícil.

El papa Francesc ha condemnat els atemptats i la situació en què viuen els coptes, com tantes altres minories cristianes d'Orient. Els coptes van omplir les esglésies en senyal de fe i de solidaritat aquesta Setmana Santa.

«Heu cregut en Déu, que l'ha ressuscitat d'entre els morts i l'ha glorificat»

Diumenge III de Pasqua / Cicle A

Lectura dels Fets dels Apòstols

El dia de Pentecosta, Pere es posà dret amb els onze, alçà la seva veu i digué a la gent: «Homes de Judea i tots els qui viviu a Jerusalem: Escolteu bé i sapigueu això que us dic: Jesús de Natzaret era un home que Déu acredità davant vostre obrant entre vosaltres, per mà d'ell, miracles prodigis i senyals. Tots ho sabem prou. Doncs bé, d'acord amb la decisió que Déu havia pres i coneixia per endavant, Jesús de Natzaret va ser traït, i vosaltres el vau matar fent-lo clavar a la creu per uns homes sense llei. Però Déu l'ha ressuscitat i l'ha alliberat dels llaços de la mort, que de cap manera podia retenir-lo captiu. Perquè David, referint-se a ell, deia: "Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré. El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat: no abandonareu la meva vida enmig dels morts, ni deixareu que es corrompi el qui us estima. M'ensenyareu el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir a la vostra presència".» «Germans, us he de parlar clar. El patriarca David va morir i va ser enterrat en un sepulcre que avui encara podem veure. Però ell, que era profeta i coneixia el jurament de Déu de fer pujar al seu tron un dels seus descendents, havia contemplat en visió profètica la resurrecció de Crist, i en parlava quan deia que "Déu no l'havia abandonat enmig dels morts ni havia deixat que es corrompés el seu cos". Aquest Jesús, doncs, Déu l'ha ressuscitat. Tots nosaltres en som testimonis. I ara que la dreta de Déu l'ha glorificat, ha rebut del Pare l'Esperit Sant com estava promès, i l'ha donat amb profusió. Això és el que vosaltres veieu i sentiu.»

(14,22b-33)

Salm responsorial

Ensenyeu-me, Senyor, el camí que duu a la vida.

(Salm 15)

Lectura de la primera carta de sant Pere

Estimats: vosaltres invoqueu com a Pare aquell que judica cadascú segons les seves obres, sense fer ditincions. Per tant, vetlleu sobre la vostra conducta durant l'estada en aquest món. Penseu que heu estat rescatats de la manera absurda de viure que havíeu heretat dels vostres pares, no pagant un preu que pot perdre valor, com serien la plata o l'or, sino amb una sang preciosa, la de Crist, sacrificat com

un anyell sense tara ni defecte. Abans de crear el món, Déu havia decidit el seu destí, i ara, a la fi dels temps, l'ha manifestat per a vosaltres, els qui, per ell, heu cregut en Déu, que l'ha ressuscitat d'entre els morts i l'ha glorificat. Per això teniu posada en Déu la fe i l'esperança.

(1:17-21)

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc

Aquell mateix diumenge dos dels deixebles de Jesús se n'anaven a un poble anomenat Emaús, a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells comentant aquests incidents. Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix els aconseguí i es posà a caminar amb ells, però Déu impedia que els seus ulls el reconeguessin. Ell els preguntà: «De què discutiu entre vosaltres tot caminant?» Ells s'aturaren amb un posat trist i un dels dos, que es deia Cleofàs, li respongué: «De tots els forasters que hi havia aquests dies a Jerusalem, ¿ets l'únic que no saps el que hi ha passat?» Els preguntà: «Què?» Li contestaren: «El cas de Jesús de Natzaret. S'havia revelat com un profeta poderós en obres i en paraules davant Déu i el poble. Els grans sacerdots i les autoritats del nostre poble l'entregaren perquè fos condemnat a mort i crucificat. [...]»

(24:13-35)

«Ensenyeu-me,
Senyor, el camí que
duu a la vida»

Caminant amb Jesús

Jean Hakolimana, prev.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida, així s'expressa el salmista avui. La imatge del camí és la que expressa millor el procés de la fe. En això coincideixen l'Antic Testament i el Nou Testament. En l'Antic Testament, la Torà de Moisès es deia un camí. En el Nou Testament, abans de dir-se cristians, els seguidors de Jesús es deien «els del camí». És que la metàfora del camí descriu a la perfecció l'existència creient i l'existència humana. Des del naixement fins a la mort, l'home es veu en el camí, llançat en aquest viatge de la vida, de vegades sol, amb el pes dels interrogants, com els deixebles d'Emaús. Bossuet va saber descriure la tragèdia d'aquesta vida, dient: «El temps passa i ens n'anem amb ell.»

Els deixebles d'Emaús capgiren aquest curs de la vida portant-hi una pausa: *Queda't amb nosaltres ... el dia ha començat a declinar*. Una nova perspectiva s'obre en llur camí encallat en la mort. En partir el pa, el Ressuscitat els fa entrar en una nova dimensió, la de la resurrecció. Tots els camins de la vida s'aturen en la mort. Jesús, «camí, veritat i vida», obre un nou camí, sempre que la mort intenta tancar-nos en el seu cicle. D'aquí la gran importància de l'Eucaristia. Quan partim el pa, convidem Jesús en les nostres vides que, diàriament, no deixen de declinar. Acollim aquell que, de la boira de la mort que ens envolta, fa brillar l'esplendor de la resurrecció. Per això, un cristià que s'allunya de l'Eucaristia condemna la seva vida espiritual a la tebior i a la mort, lenta però assegurada. Tal com ho van expressar els màrtirs d'Abitena (304): «Sense el diumenge, no podem pas viure.» Ens faltaria la força per a afrontar les dificultats quotidianes.

La imatge

El cas de dos deixebles de Jesús, un d'ells Cleofàs, que marxen a una casa de pagès; abandonen el grup, desenganyats després dels fets de la Passió i la Mort del Senyor.

Pel camí troben el Ressuscitat i amb ell fan el camí de la fe bo i resseguint l'Escriptura; arribat el capvespre seuen amb ell a taula, i el reconeixen vivent quan parteix el Pa. Tornen al grup dels deixebles.

El sopar d'Emaús (1648). Rembrandt

Lit. hores: Setmana II

1 dilluns

— Sant Josep Obrer
— Sant Segimon, màrtir (*524)
Fets 6,8-15 / Salm 118 / Joan 6,22-29

2 dimarts

— Sant Atanasi, bisbe i doctor de l'Església (295-373)
Fets 7,51-8,1a / Salm 30 /
Joan 6,30-35

3 dimecres

— Sant Felip i Sant Jaume, apòstols (s.l.)
— Santa Emília, verge (*1314)
1 Corintis 15,1-8 / Salm 18 /
Joan 14,6-14

4 dijous

— Sant Florià, màrtir (*304)
— Santa Pelàgia, màrtir (s.IV)
Fets 8,26-40 / Salm 65 / Joan 6,44-51

5 divendres

— Sant Teodor, bisbe (602-690)
Fets 9,1-20 / Salm 116 / Joan 6,52-59

6 dissabte

— Sant Joan "ante portam latinam" (*s.l.)
— Sant Domènec Savio (1842-1857)
Fets 9,31-42 / Salm 115 /
Joan 6,60-69

7 diumenge IV de Pasqua / Cicle A

— Santa Gisela, màrtir (?)
— Sant August, màrtir (?)
Fets 2,14a.36-41 / Salm 22 /
1 Pere 2,20b-25 / Joan 10,1-10

Josep Maria Pericas (1881-1966), arquitecte noucentista

Publicat un llibre d'Aleix Catatús Oliart sobre l'arquitecte diocesà de Vic

Josep Maria Pericas va néixer a Vic l'any 1881. Durant els anys que va estudiar arquitectura a Barcelona, va entrar en contacte amb el grup de joves poetes, arquitectes i pintors que van definir la primera proposta estètica del noucentisme. L'obra de Pericas, repartida entre Barcelona i Osona, va anar sempre lligada a aquest corrent artístic. La seva capacitat per al disseny i un estil propi molt característic el van convertir en una de les principals figures de l'arquitectura de principis del segle XX a Catalunya.

Un recent llibre, editat pel Patronat d'Estudis Osonencs, escrit per Aleix Catatús Oliart, dona a conèixer la producció dels darrers anys, centrada gairebé exclusivament en la restauració d'esglésies a la comarca d'Osona. En aquesta síntesi, ens centrarem en l'obra religiosa de Pericas a la nostra diòcesi, que s'estén abans i després de la Guerra Civil.

Els orígens del noucentisme

Pericas fou membre d'algunes enti-

tats de naturalesa catòlica que el van ajudar a completar la seva formació: la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, la Congregació Mariana i el Cercle Artístic de Sant Lluç (el consiliari del qual fou Josep Torras i Bages). Aquestes associacions van acollir un grup heterogeni d'intel·lectuals i artistes que anys més tard esdevindrien els màxims representants del noucentisme.

Els primers treballs

Després de la construcció de l'altar de la Puríssima a Montserrat (1904), li fou encarregada una capella dedicada al Sagrat Cor de Jesús, a la colònia obrera de la Coromina (a tres quilòmetres de Torelló). La capella fou beneïda per Torras i Bages el 25 de juliol de 1907.

L'any 1908 se li encarregà el monument a Mn. Cinto Verdaguier, a Folgueroles (1908). Pericas també és autor del de Barcelona, a l'avinguda Diagonal.

En 1912 féu el baldaquí de l'església de Santa Maria de Mansolí Nou (Sant Hilari Sacalm), enderrocada a finals dels anys vuitanta del segle XX, en 1913 la porta de l'església de Mura i en 1915 la tribuna del Palau Episcopal de Vic. La façana de l'església de les Josefines de Vic, projectada en 1928, no pogué finalitzar-se fins després de la guerra.

Arquitecte diocesà

Per exprés desig de Torras i Bages, Josep Maria Pericas fou nomenat arquitecte diocesà de Vic l'any 1913. Nou anys més tard, també fou nomenat arquitecte diocesà de Barcelona.

En la seva arquitectura religiosa es poden distingir tres etapes: «la primera, caracteritzada per la presència quasi absoluta de solucions inspirades en l'art romànic; la segona, amb una clara influència de la moderna secessió vienesa, i una tercera en què va introduir dissenys clàssics i del barroc popular català, dins la tendència generalitzada del noucentisme "oficial"».

El santuari de Rocaprevera

L'any 1922 es va posar en relleu el mal estat de l'ermita de Rocaprevera de Torelló. Pericas va donar l'opinió que calia considerar la possibilitat de construir un nou temple. El nou temple es va inaugurar en 1924, tot i que no va estar enllestit del tot fins a 1947.

Torras i
Bages, gran
amic seu,
el nomenà
arquitecte
diocesà de
Vic en 1913

5 –notícies del bisbat

El temple té «un aspecte sobri i elegant i la clara delimitació dels volums ajuda a intuir l'estructura del seu interior. També és important subratllar la reeixida combinació entre els diferents repertoris: les columnes d'aspecte clàssic, l'acabat de la façana d'estil barroc popular, i el campanar i l'absis d'inspiració romànica». El campanar, després de la guerra, tanmateix es realitzà en un estil més clàssic.

Altres obres

- Restauració de l'església de Sant Pere de Montgrony (1917).
- L'ampliació del monestir dels Claretians de Vic.
- L'església del Carme de la torre d'en Franch (1930), Vic.
- Restauració de les esglésies de Santa Maria de Manlleu, Sant Feliu de Torelló, Sant Andreu de Tona i el santuari de la Gleva, després de la guerra.
- Restauració total de l'església i rectoria de Santa Maria de Corcó (1952).

El santuari de Lurdes a Prats

Home de fe, durant la guerra hagué de fugir i es relacionà amb ambients carlins osonencs a la zona nacional. Anys més tard, en 1948, li van encarregar la reconstrucció de la petita ermita de Lurdes, a Prats de Lluçanès. Era la primera vegada, des de la fi de la Guerra Civil, que podia construir una església de nova planta. Tot i això, per una polèmica amb qui havia de fer les pintures, no va voler assistir a la inauguració (1959).

«El que primer sorprèn d'aquesta ermita és la seva volumetria, amb un perfil molt definit i caracteritzat per l'alçada del cimbori i del campanar. A l'exterior també destaca el porxo, que envolta els peus i els laterals del temple. Tot el parament és blanc, només trencat per la teula vermellosa i els marcs de pedra de les obertures. El disseny més original és el campanar de base rectangular.»

La darrera època

Els darrers anys de la seva vida, Pericas projectà la nova església parroquial de Sant Romà de Sau (substituint la que quedava inundada pel nou pantà) i la reconstrucció de Sant Segimon del Montseny (1960), que no pogué finalitzar-se.

El dia 1 d'abril de 1966, quan estava dedicat a endreçar una selecció de plànols i papers que havien de servir a Antoni Pladevall i a Eduard Junyent per a elaborar un número especial que la revista *Ausa* tenia previst dedicar a la seva trajectòria professional, Josep Maria Pericas va morir sobtadament al seu domicili de Barcelona.

Parròquia de Santa Maria de Corcó

Parròquia de Sant Romà de Sau

Santuari de Lourdes de Prats de Lluçanès

**MARCA LA X A FAVOR DE L'ESGLÉSIA
A LA TEVA DECLARACIÓ DE LA RENDA**

**RERE CADA X
HI HA UNA HISTÒRIA**

Desmuntant mites sobre el finançament de l'Església

Campanya de la Renda 2017

Mite: l'Estat Espanyol paga milers de milions d'euros a l'Església Catòlica. No hi ha res més lluny de la realitat. L'Església rep de l'Estat la quantitat de diners que els contribuents decideixen lliurement en marcar la casella a favor de l'Església en la seva declaració de la renda. És un exercici voluntari de cada contribuent, que decideix destinar el 0,7% dels seus impostos a aquesta finalitat. I és un exercici lliure, ja que pot marcar la casella d'altres finalitats socials, totes dues si ho prefereix o, inclús, cap d'elles.

Mite: l'Església rep 11.000 milions d'euros l'any. Altres que són 13.000 milions. La veritat és que hi ha persones que sumen tot el que troben, arribant a una dada que no és una xifra real. Per què? L'Església presta molts serveis a la societat en matèria sanitària, educativa, social... i l'Estat col·labora econòmicament en alguns d'aquests projectes, que ens beneficien a tots i que són drets demandats per la societat i pels ciutadans.

Mite: l'Església és l'única que no paga l'IBI. Ni les ONG's, ni altres associacions, fundacions ni les altres confessions religioses no paguen l'IBI. Això és així per la Llei de Mecenatge que es va aprovar l'any 2002, una llei que reconeix que hi ha multitud d'associacions, institucions o fundacions que realitzen una gran labor que beneficia tota la societat i, d'aquesta manera, l'Estat les recolza no cobrant-los l'IBI.

Per tant, l'Església no té cap privilegi. No hi ha cap règim especial, únic o diferent per a l'Església.

Mite: només el 2% dels diners de l'Església va a parar a Càritas. Càritas i l'Església són el mateix. Prop del 65% dels diners de Càritas procedeix de l'Església que formem tots els catòlics, amb les nostres col·lectes a les parròquies, donatius, subscripcions. És a dir, el finançament de Càritas procedeix, en gran mesura, de les butxaques de tots els catòlics.

Mite: tots els diners de la X a favor de l'Església van a parar als sacerdots. És la Conferència Episcopal la que rep els diners i és l'encarregada de repartir-los solidàriament entre les 70 diòcesis espanyoles, segons les seves necessitats (acció evangelitzadora, sagraments, manteniment de temples, sosteniment dels sacerdots, labor social...).

Campanya de Càritas per les dues X

Amb el lema «En la teva declaració de la rendam millor 2», Càritas vol cridar l'atenció sobre la possibilitat de duplicar el compromís solidari a través de la declaració de la renda: quan marques les dues opcions de forma simultània, sostens l'acció de l'Església i dones suport a les finalitats socials que desenvolupen moltes organitzacions.

L'article

Això del matrimoni

Climent Forner, prev.

De vegades, anant pel carrer, em trobo amb alguna parella coneguda que em saluda dient: «Mossèn, vostè ens va casar.» «Ep», jo li responc: «Sou vosaltres els qui us va casar; no em demaneu responsabilitats. Jo, simplement, us vaig beneir en nom de Déu i de l'Església.» Una encaixada de mans, i apa. Déu els faci ben casats.

Els capellans que ja som grandets n'hem consagrat tants i tants d'esporis! Tanmateix, alguns ens han donat molta satisfacció, sobretot si hem pogut compartir amb ells les noces d'argent i d'or; en contrast amb aquelles parelles, cada dia més nombroses, per desgràcia, que, separant-se (potser al cap de poc temps i tot), ens han causat una tristesa profunda, sobretot si hi ha fills petits per entremig. Déu me'n guard de jutjar ningú: que si la cupa és d'ell, que si la culpa és d'ella... En algun cas, el meu capteniment compassiu i misericordiós ha fet que no hagi trencat l'amistat ni amb l'un ni amb l'altra, intentant d'ajudar-los a refer llurs vides.

Sens dubte que el matrimoni i en conseqüència la família tradicional cristiana no havia conegut mai, de segles ençà, la crisi actual. No és estrany que el papa Francesc li hagi dedicat una carta pastoral molt bonica, intitulada *L'alegria de l'amor*. Els casaments per l'Església han decaigut estrepitosament quan els civils semblava que els substituïrien, però tampoc no són la solució. I és que la unió conjugal, ni que sigui civil, és una cosa humanament molt bella però també molt seriosa, i aquest és el fonament que sembla que s'hagi esfondrat: el que falla és l'amor, en el sentit més compromès i responsable. Quina diferència hi ha entre el matrimoni religiós i el civil, si ambdós són de debò, no frívols? Doncs aquesta: en el primer, Jesús s'hi fa present perquè els nuvis l'han convidat; en el segon, Jesús també hi és, però invisible. I és que tant els esposos de l'un com de l'altre, en el fons, el necessiten si volen estimar-se de veritat. Altrament, com a Canà de Galilea, l'aigua no es transformaria en vi: l'amor humà, en siguem o no conscients, només ens pot fer feliços com més participi de l'amor diví.

Ja fa anys que Joan Capri parlava, en els seus graciosos monòlegs radiofònics, de «La creu del matrimoni». I a mi, no en fa tants, que, en preguntar a uns promesos si volien celebrar la festa amb missa o sense, ella em va contestar: «Si ho fem sense, hi sortirà aquella foto en què es passen la copa l'un a l'altra?» «No patiu, que ho farem sense missa.» Quina ignorància i quina superficialitat, Déu meu!

La ràdio

La programació matinal de Ràdio Maria

Es pot seguir per la televisió

6.30h. — Sant rosari

6.55h. — «Una Luz en tu vida».

Pensat i resat com un espai d'evangelització en família, dirigit pel P. José Antonio Medina.

7.00h. — Informatiu Ràdio Maria: les notícies nacionals, internacionals i de l'Església.

7.10h. — «Buenos días, Señor. 175 Oracions per al nou dia.

7.30h. — Laudes.

8.00h. — «Catecismo de la Iglesia Católica». El director de Ràdio Maria, P. Luis Fernando de Prada, explica la doctrina continguda en el Catecisme. Una formació bàsica per a tot catòlic. És un dels programes clau de totes les emissores de Ràdio Maria en el món.

9.00h. — «Palabra y Vida». Meditació diària de la Paraula de Déu, per a encendre en nosaltres el fervor de la fe. Parteix de les lectures del dia i és dirigida pel P. Manuel Orta.

9.30h. — Sant rosari.

10.00h. — Santa missa.

El diumenge, dia de família

Romà Casanova, bisbe de Vic

En el temps de Pasqua pren relleu la celebració del diumenge, en el sentit que se'ns fa més present la importància d'aquest dia per als cristians. De fet, la celebració del diumenge és pròpia dels cristians, i així és present en tots els països de cultura cristiana. Ja sabem que aquest primer dia de la setmana –seguint l'ordenació jueva, el dia després del «Sabbath»– és el dia en què Jesús ressuscità d'entre els morts. I d'aquest fet pren el nom de «dia del Senyor» (*dies Domini*). D'ací neix que la identitat cristiana d'aquest dia ha de ser viscuda profundament pels cristians; essent, a més, una realitat irrenunciable per a nosaltres pel significat que té i la relació profunda amb els fonaments de la nostra fe.

El diumenge té com a centre l'eucaristia dominical. En aquesta celebració es fan presents els elements fonamentals que donen sentit al diumenge com a dia del Senyor. El dia de repòs setmanal porta a dedicar-lo al Senyor, creador i redemptor, donant-li gràcies i glorificant-lo; aquest és el sentit profund de l'Eucaristia. És el reconeixement de Déu, des de la fe i l'amor, que dona sentit a la vida de l'home i al seu caminar per aquest món. El concepte de «cap de setmana», entès com a mer temps

de descans i diversió, no respon al sentit complet del diumenge cristià, ja que oblidava la relació amb Déu i el sentit profund de la festa, oberta a Déu i a la festa per sempre en el cel. El temps ofert a Déu mai no és temps perdut, sinó guanyat per a una més gran humanitat de la nostra vida i les nostres relacions.

Per això és molt important recordar que els cristians són, com ja ensenyava sant Ignasi d'Antioquia als inicis del segle II, els qui «vingueren a la novetat de l'esperança, vivint segons el diumenge», per a no caure en el neopaganisme que va envaint la nostra cultura. Això implica redescobrir el diumenge com a dia, també, de la família. En l'àmbit de la família, els infants i joves han de viure l'alegria de tots en aquest dia del Senyor, reunint-se entorn de la taula i participant junts en la missa dominical. Àdhuc en la manera de vestir de tota la família s'ha de notar que és un dia molt important. És també el dia de viure la caritat, familiar i amb els més pobres i necessitats, amb la visita als malalts i ancians i compartint la taula amb els qui són sols i pobres. Que no manqui la pregària familiar, al menys una benedicció de la taula més reeixida, pròpia del diumenge.

